

lagte Anliggende. Om man da atter førte disse 3 Direktører ind under Ministeriets Departement, og om man vilde kalde dette Departements Direktør Generaldirektør eller ikke, blev et mindre væsentligt Spørgsmaal. Naar jeg altsaa ikke ser Generaldirektøren nævnt i dette Forslag, saa antager jeg, at Grunden dertil er, at Oprettelsen af denne Post i Virkeligheden ikke har forandret den Stilling, hvori Direktøren for Jernbanerne staar til Ministeriet. Hvis jeg i saa Henseende muligvis maatte feile, kan det jo navnlig her i Landsstinget ventes berigtiget. — Hvad Direktøren for Statsbanerne angaar, da er der Spørgsmaal, om han skal have fgl. Udnævnelse. Jeg skal ikke gjøre nogen Indvending derimod, hvis det virkelig efter nøie Overveielse findes at være rigtigt og gavnligt. Naar det i sin Tid i Loven af 1867 blev bestemt, at Direktøren skulde ligesom andre Embedsmænd ved Jernbanerne ansættes saaledes, at han var opsigelig med et halvt Aars Varfel, da var Grunden dertil ganske vist først og fremmest den, at Statsdriften kun blev bestemt som midlertidig, og at der altsaa allerede af den Grund ikke let kunde være Tale om at give Direktøren fgl. Udnævnelse; men jeg mindes saa levende de Forhandlinger, som førtes den Gang saavel i Udvalget som ogsaa her i Thinget, at jeg tør sige, at dette dog ikke var den eneste Grund, men at man — eller i det Mindste flere af de Herrer, som særlig beskæftigede sig med denne Sag — var af den Mening, at der var nogen Betenkelighed ved at gjøre Direktørens Stilling saa fast som andre Embedsmænds, fordi der altid for denne overordentlig store og vigtige Administration udfordres en Mand med store baade aandelige og, jeg kan sige, tillige legemlige Kræfter, naar denne Post virkelig skulde røgtes med den Energi og Virkelyst, som den udfordrer. Jeg har derfor nogen Tvivl, om det i og for sig er rigtig at binde den øverste Administration saa fast til en enkelt Person, som den vil blive bunden, naar Direktøren har kongelig Udnævnelse. Det er en Administration, som udfordrer mange Egenstaber, naar den virkelig skal røgtes saaledes, som den bør røgtes. Det er en Administration, der er saa omfattende, at jeg tvivler paa, om der egentlig er noget Ministerium, som har et meget større Omraade. Naar det erindres, at denne Mand staar i Spidsen for Styrelsen af et Anlæg, hvorpaa der er anvendt et saa stort Antal Millioner som det, jeg nævnte, som har et Driftsmateriel og Inventarium, der udgjøre en Verdi af over 8 Millioner Kr., og som har et

Personale af over 2,000 Personer under sig, saa ses allerede deraf, at det er en Post, som udfordrer meget store Øver, hvoraf dog den nuværende Direktør ganske vist efter min Overbevisning fuldkommen er i Besiddelse. Jeg skal, som sagt, ikke, dersom Regjeringen meget ønsker, at Direktøren skulde udnævnes af Kongen, stille mig i Opposition derimod; men jeg vil dog tro, at det er et Punkt, som fortjener nærmere Overveielse. At Direktøren bliver pensionsberettiget, skal jeg altsaa heller ikke have Noget imod; men jeg mener forøvrigt, at han hellere maatte ansættes, om jeg saa maa sige, noget løst, saa kunde man for mig give ham saa stor Gage, som Nogen vil finde passende; thi efter den Betydning, det Anliggende har, som han er sat til at styre, har det virkelig ikke nogen Betydning for Staten, om han lønnes med nogle tusinde Kroner mere eller mindre. Iøvrigt er der jo anvist Direktøren en stigende Indtægt i den Halvdel, som han har af Nettooverskuddet af Banerne, og det finder jeg overmaade rigtigt. Jeg vil ikke sige, at det har bidraget til det gode Resultat, som er naaet for Driften, men jeg siger, at man meget vel kan tænke sig, at den givne Udsigt til stedse stigende Løn kan anspore til større og større Øver for virkelig at bringe de gode Resultater tilveie. Dette Sidste gjælder iøvrigt ogsaa om alle de øvrige, ikke blot de overordnede Embedsmænd, men for det hele Personale, som er ansat ved Jernbanerne. Jeg vilde meget ønske, at man kunde komme dertil, at det Hele ved Jernbanerne ansatte Personale havde Andel i Udbyttet. Det forekommer mig — for at gjøre et Forslag —, at der ogsaa var al Anledning til at give Bestyrerne af de fire Hovedafdelinger, hvis mere eller mindre gode Styrelse jo ogsaa har saa overordentlig megen Indflydelse paa Resultatet af Driften, den anden Halvdel af Nettoindtægten for en Banemil istedetfor at give dem Lønningstilleg. Jeg tror, at det er et forstændigere Princip at komme ind paa ved en saadan stor Industri. Det Samme gjælder om hele det ved Banerne ansatte Personale. Som Middel til at forbedre Arbejdernes Naar og navnlig som Middel til om de store Industrier at samle en fast Stamme af Arbejdere og at knytte deres Interesse til den Industri, hvormed de ere beskæftigede, har man rundt om i Verden anvendt Udbyttets Deling, saaledes at Arbejderne foruden deres fulde sædvanlige Løn erholde en lille Andel i det samlede Driftsudbytte, som fordeles til Arbejderne i Forhold til, hvad deres Fortjeneste har været i Aarets Løb. Den Andel, som de saa-